GENERALINIO ADVOKATO JÁN MAZÁK IŠVADA, pateikta 2010 m. balandžio15 d.[1]

I — Įžanga

1. 2008 m. spalio 30 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2009 m. sausio 15 d., *Bundesfinanzhof* (Federalinis finansų teismas) (Vokietija), prašydamas priimti prejudicinį sprendimą, pateikė Teisingumo Teismui klausimus dėl 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97[2] (toliau – Reglamentas Nr. 1408/71)[3], 76 straipsnio ir 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 574/72, nustatančio Reglamento Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką, iš dalies pakeisto Reglamentu (EB) Nr. 647/2005[4] (toliau – Reglamentas Nr. 574/72)[5], 10 straipsnio išaiškinimo.

2. Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas byloje, kurią Gudrun Schwemmer, Vokietijoje gyvenanti Vokietijos pilietė, kurios buvęs vyras dirba Šveicarijoje, iškėlė *Agentur für Arbeit Villingen-Schwenningen – Familienkasse* (Vilingeno-Šveningeno darbo biržai – Šeimos išmokų kasai) (toliau – Šeimos išmokų kasa) dėl to, kad ši atsisakė suteikti jai visą šeimos išmoką už du vaikus.

3. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar aplinkybėmis, susidariusiomis po skyrybų, kai vaikų tėvas sąmoningai nepaduoda prašymo dėl kompetentingoje valstybėje, kur dirba, jam priklausančios vaikų išmokos mokėjimo, gyvenamosios valstybė narė turi mokėti vaiko išmoką tik tiek, kiek toje valstybėje mokama suma viršija vaiko išmokos dydį, kurį galėtų gauti tėvas valstybėje, kur dirba.

1 — Originalo kalba: anglų.

2 — OL 1997 L 28, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 3.

3 — OL L 149, p. 2; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 1 t., p. 35.

4 — 2005 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 647/2005, iš dalies keičiantis Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką (OL L 117, p. 1).

5 — OL L 74, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 1 t., p. 83.

II — Teisinis pagrindas

A — *Bendrijos teisė*

1. Bendrijos ir Šveicarijos susitarimas

4. Pagal Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl laisvo asmenų judėjimo, pasirašyto 1999 m. birželio 21 d. Liuksemburge[6], II priedą Reglamentas Nr. 1408/71 ir Reglamentas Nr. 574/72 yra taikomi šio susitarimo šalių tarpusavio santykiuose.

2. Reglamentas Nr. 1408/71

5. Kiek tai aktualu nagrinėjamoje byloje, Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnyje „Bendrosios taisyklės“, kalbant apie taikytinų teisės aktų nustatymą, numatyta:

„1. Laikantis 14 c ir 14 f straipsnių, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai. Tokie teisės aktai nustatomi remiantis šios antraštinės dalies nuostatomis.

2. Laikantis 14–17 straipsnių:

a) vienos valstybės narės teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai, net jeigu jis gyvena kitos valstybės narės teritorijoje arba įmonės, kurioje jis dirba, buveinė juridiškai įregistruota ar veiklos vieta arba jį nusamdęs asmuo yra kitos valstybės narės teritorijoje.

<...>“

6. Pagal Reglamento Nr. 1408/71 73 straipsnį „Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kurio šeimos nariai gyvena valstybėje narėje, kitoje nei kompetentinga valstybė“:

„Pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuriam taikomi valstybės narės teisės aktai, už savo šeimos narius, gyvenančius kitos valstybės narės teritorijoje, turi teisę gauti išmokas šeimai

6 — OL L 114, 2002, p. 6.

[šeimos išmokas], mokamas pagal pirmosios valstybės teisės aktų nuostatas, tartum jie gyventų toje valstybėje <...>“

tokiu dydžiu, kuris mokamas [išlieka sumažinant išmokas tokia suma, kuri mokama] pagal pirmosios valstybės narės teisės aktus.

7. Šio reglamento 75 straipsnio 2 dalyje numatyta:

2. Jeigu valstybėse narėse, kurių teritorijoje šeimos nariai gyvena, išmokų skirti neprašoma, kitos valstybės narės kompetentinga įstaiga gali taikyti 1 dalies nuostatas, tartum išmokas būtų paskyrusi pirmoji valstybė narė.“

„<...> jeigu išmokomis šeimai [šeimos išmokomis] nesinaudoja asmuo, kuriam jos skirtos šeimos nariams išlaikyti, kompetentinga įstaiga savo teisinius įsipareigojimus vykdo mokėdama minėtas išmokas fiziniam ar juridiniam asmeniui, faktiškai išlaikančiam šeimos narius, jų gyvenamosios vietos įstaigos arba jų gyvenamosios vietos šalies kompetentingos valdžios institucijos paskirtos įstaigos arba tarnybos prašymu“.

3. Reglamentas Nr. 574/72

8. Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnyje, įtvirtinančiame taisykles dėl pirmenybės, kai teisė gauti šeimos išmokas pagal kompetentingos valstybės teisės aktus sutampa su teise gauti šeimos išmokas pagal valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos nariai gyvena, teisės aktus, nustatyta:

9. Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio „Taisyklės, taikomos tuo atveju, kai sutampa pagal darbo sutartį dirbančių asmenų arba savarankiškai dirbančių asmenų teisės gauti šeimos pašalpas“ 1 dalyje numatyta:

„1. Jeigu tą patį laikotarpį tam pačiam šeimos nariui ir darbinei veiklai tęsti yra mokamos išmokos šeimai [šeimos išmokos] pagal tos valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos nariai gyvena, teisės aktus, teisė gauti išmokas šeimai [šeimos išmokas], mokamas pagal kitos valstybės narės teisės aktus, jei tai numatyta pagal 73 ar 74 straipsnius, sumažinama

„a) Teisė gauti išmokas šeimai [šeimos išmokas] ar pašalpas, priklausančias pagal vienos valstybės narės teisės aktus, pagal kuriuos teisės į tas išmokas ar pašalpas įgijimas nepriklauso nuo draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo sąlygų, sustabdoma, kai tuo pačiu laikotarpiu ir tam pačiam šeimos nariui išmokos yra mokėtinos tik pagal kitos valstybės narės nacionalinės teisės aktus arba laikantis <...> reglamento

(Nr. 1408/71) 73, 74, 77 ar 78 straipsnių nuostatų.

B — *Nacionalinės teisės aktai*

10. Teisę gauti Vokietijos išmokas, skirtas vaikams, reglamentuoja Pajamų mokesčio įstatymo (*Einkommensteuergesetz*, toliau – *EStG*) 62 ir 63 straipsniai.

b) Tačiau jeigu profesinė veikla vykdoma pirmosios valstybės narės teritorijoje:

11. *EStG* 62 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta:

„Kiekvienas asmuo, kurio įprastinė arba nuolatinė gyvenamoji vieta yra Vokietijoje, pagal šį įstatymą turi teisę į vaiko išmoką už 63 straipsnyje nurodytus vaikus“.

i) teisė gauti išmokas, priklausančias tik pagal kitos valstybės narės nacionalinės teisės aktus arba pagal <...> reglamento (Nr. 1408/71) 73 ar 74 straipsnį asmeniui, turinčiam teisę gauti išmokas šeimai [šeimos išmokas], arba asmeniui, kuriam jos turi būti mokamos tik pagal kitos valstybės narės nacionalinės teisės aktus arba pagal šiuos straipsnius mokamas išmokas šeimai [šeimos išmokas], apribojama bendra išmokų šeimai [šeimos išmokų] dydžių suma, numatyta valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos narys gyvena, teisės aktų. Valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos narys gyvena, mokamų išmokų išlaidas padengia ta valstybė narė;

12. 63 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta:

„Vaikai“ – tai vaikai, nurodyti 32 straipsnio 1 dalyje“.

13. 32 straipsnio 1 dalies 1 punktas suformuluotas taip:

„Vaikai“ – tai vaikai, su mokesčių mokėtoju susiję pirmuoju giminystės laipsniu“.

14. *EStG* 65 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad vaiko išmoka nėra mokama už vaikus, už kuriuos teisė gauti išmoką yra turima, arba,

<...>“

jei būtų paduotas toks prašymas, yra galima kitoje valstybėje.

III — Faktinės aplinkybės, procedūra ir klausimai, dėl kurių pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą

15. Kaip matyti iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą, G. Schwemmer gyvena Vokietijoje su savo dviem 1992 m. ir 1995 m. gimusiais vaikais. 2005 m. ji pradėjo vykdyti savarankišką darbo veiklą namų ekonomijos, ūkvedystės ir valymo paslaugų sektoriuje. Nuo 2006 m. gegužės mėnesio ji įsidarbino ne visai darbo dienai vienoje įmonėje. Bylai reikšmingu laikotarpiu G. Schwemmer savanoriškai mokėjo įmokas į Vokietijos pensijų draudimo fondą (*Deutsche Rentenversicherung*, toliau – DRV) bei sveikatos ir rūpybos draudimo įmokas į Vokietijos darbuotojų ligonių kasą (*Deutsche Angestelltenkrankenkasse*, toliau - DAK).

16. Vaikų tėvas, su kuriuo G. Schwemmer išsiskyrė 1997 m., dirba Šveicarijoje. Jis nepadavė prašymo dėl jam pagal Šveicarijos teisę priklausančios 109,75 EUR už vaiką dydžio šeimos išmokos.

17. 2006 m. kovo 21 d. sprendimu Šeimos išmokų kasa nuo 2006 m. sausio mėnesio nustatė tokią dalinę 44,25 EUR vaiko išmoką už kiekvieną vaiką, kuria 154 EUR dydžio Vokietijos vaiko išmoka viršija Šveicarijoje tėvui priklausančią 109,75 EUR šeimos išmoką už kiekvieną vaiką.

18. Šeimos išmokų kasa laikosi nuomonės, ir šią nuomonę, nagrinėdamas skundą, palaikė Finansų teismas (*Finanzgericht*), kad nustatant G. Schwemmer vaiko išmokos dydį reikšmingos yra Reglamento Nr. 1408/71 ir Reglamento Nr. 574/72 taisyklės, reglamentuojančios atvejus, kai teisės gauti išmokas sutampa. Kadangi G. Schwemmer nevykdė profesinės veiklos Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies b punkto i papunkčio prasme, pagal šio reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punktą teisė gauti šeimos išmokas Šveicarijoje turi pirmenybę teisės gauti vaiko išmoką Vokietijoje atžvilgiu. *Finanzgericht* ir Šeimos išmokų kasos nuomone, pagal *mutatis mutandis* taikytiną Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnio 2 dalį tam neturi jokios reikšmės, ar Šveicarijoje buvo faktiškai kreiptasi dėl šeimos išmokų. Pagal šią nuostatą suteikta diskrecija gali būti aiškinama tik taip, jog tik pagrįstais išimtiniais atvejais galima preziumuoti, kad valstybėje, kurioje dirbama, šeimos išmokos nėra mokamos, ir tada gyvenamosios vietos valstybė turi mokėti visą tokią išmoką.

19. Byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme G. Schwemmer nesutinka su tokia nuomone ir teigia, kad visa vaiko išmoka jai priklauso vien dėl to, kad ji Vokietijoje vykdo profesinę veiklą. G. Schwemmer teigimu, ne visą darbo dieną dirbantys darbuotojai turi būti prilyginami darbuotojams, kurie draudžiami privalomuoju draudimu. Bet kuriuo atveju vaikų tėvas Šveicarijoje, t. y. valstybėje, kurioje dirba, sąmoningai, siekdamas jai pakenkti, nepadavė prašymo dėl jam priklausančios šeimos išmokos. Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalis nereglamentuoja tokios situacijos.

20. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad jo nagrinėjamoje byloje teisių į šeimos išmokų koliziją reikia spręsti pagal Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies a punktą, nes, jo nuomone, G. Schwemmer Vokietijoje nevykdė jokios profesinės veiklos šio reglamento 10 straipsnio 1 dalies b punkto i papunkčio prasme. Šiuo požiūriu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad, remiantis Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies a punkto formuluote, teisė į vaiko išmoką gyvenamosios vietos valstybėje sustabdoma tik tuomet, jei šeimos išmokos gali būti mokamos valstybėje, kurioje dirbama. Tačiau jo nagrinėjamoje byloje šeimos išmokos nėra mokamos valstybėje, kurioje dirbama: Šveicarijoje šeimos išmokos gali būti suteiktos tik tuomet, jeigu dėl to paduodamas prašymas, tačiau vaikų tėvas, nors ir turi teisę į nagrinėjamas išmokas, tokio prašymo nepadavė.

21. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja, ar jo nagrinėjamoje byloje reikia *mutatis mutandis* taikyti Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnio 2 dalį, kaip teigia G. Schwemmer.

22. Šiomis aplinkybėmis *Bundesfinanzhof* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos klausimus prejudiciniam sprendimui priimti:

„1. Ar Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnio 2 dalis yra taikytina *mutatis mutandis* Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies a punktui tais atvejais, kai vienas iš teisę gauti šeimos išmokas turinčių tėvų nepaduoda prašymo dėl valstybėje, kurioje dirba, jam priklausančių šeimos išmokų mokėjimo?

2. Jei Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnio 2 dalis yra taikoma *mutatis mutandis*: vadovaudamasi kokiais vertinimo kriterijais už šeimos išmokų mokėjimą atsakinga valstybės, kurioje gyvenama, institucija gali taikyti Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies a punktą taip, tartum išmokos būtų suteiktos valstybėje, kurioje dirbama? Ar diskrecija preziumuoti šeimos išmokų gavimą valstybėje, kurioje dirbama, gali būti apribota, kai toje valstybėje teisę gauti šeimos išmokas turintis asmuo sąmoningai neprašo jam priklausančių išmokų, kad pakenktų asmeniui, valstybėje, kurioje

pastarasis gyvena, turinčiam teisę gauti vaikų išmoką?“

narėje, nepadavė prašymo dėl šeimos išmokų, skirtų atitinkamiems šeimos nariams išlaikyti, ir jų negavo.

IV — Teisinė analizė

A — *Pagrindiniai šalių argumentai*

23. Nagrinėjamoje byloje rašytines pastabas pateikė Lietuvos ir Austrijos vyriausybės, ir Europos Komisija. G. Schwemmer, Vokietijos vyriausybės ir Komisijos atstovai dalyvavo 2010 m. vasario 10 d. posėdyje.

24. G. Schwemmer posėdyje teigė, kad ji turi būti laikoma asmeniu, kuriam taikomas Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnis, nepaisant to, kad ji dirbo ne visą darbo dieną ir nebuvo apdrausta privalomuoju draudimu nuo nedarbo, kaip reikalaujama šio reglamento I priedo I dalies E punkte. Šis priedas nėra taikomas nagrinėjamomis aplinkybėmis. Be to, G. Schwemmer teigimu, Reglamento Nr. 1408/71 75 straipsnio 2 dalis *mutatis mutandis* taikoma nagrinėjamomis aplinkybėmis, kai asmuo, dirbantis kitoje valstybėje

25. Vokietijos vyriausybė nurodo, kad pagal *EstG* 65 straipsnį Vokietija nesuteikia teisės gauti šeimos išmoką, jeigu teisė gauti panašias išmokas suteikta kitoje valstybėje narėje. Be to, G. Schwemmer atveju tokia teisė neatsiranda ir pagal Reglamentą Nr. 1408/71, nes (pagal šio reglamento I priedo I dalies E punktą) Reglamento Nr. 1408/71 III dalies 7 skyrius nėra taikytinas. Tuo tarpu Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnis iš esmės yra taikytinas G. Schwemmer situacijai, išskyrus tai, kad ji nevykdė profesinės veiklos šio reglamento 10 straipsnio 1 dalies b punkto i papunkčio prasme. Taigi Šveicarija turi pagrindinę kompetenciją mokėti šeimos pašalpas.

26. Dėl Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnio 2 dalies Vokietijos vyriausybė teigia, jog ši nuostata turi būti taikoma *mutatis mutandis*, taigi atitinkamas išmokas būtų galima laikyti suteiktomis Šveicarijoje. Vis dėlto Vokietijos vyriausybė siūlo siekiant išspręsti tokias situacijas, kai vienas iš tėvų atsisako paduoti prašymą dėl šeimos išmokos, pasinaudoti šio reglamento 75 straipsnio 2 dalimi.

27. Lietuvos vyriausybė taip pat laikosi nuomonės, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamos

bylos aplinkybėmis taikytina Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnio 2 dalis ir kad šias aplinkybes reglamentuoja Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies a punktas, todėl nėra svarbu, ar buvo paduotas prašymas dėl atitinkamų išmokų. Ji teigia, kad šią nuomonę patvirtina sistemos, sukurtos pagal Reglamentą Nr. 1408/71 ir Reglamentą Nr. 574/72, pagrindinis tikslas – neleisti sutapti išmokoms. Be to, kitoks aiškinimas pažeistų tinkamo naštos pasidalijimo tarp valstybių narių socialinės pagalbos srityje principą[7], taip pat jį būtų sudėtinga įgyvendinti praktikoje, turint omenyje vis dar egzistuojančius apribojimus, valstybėms narėms keičiantis reikiama informacija.

28. Dėl antrojo klausimo Lietuvos vyriausybė teigia, kad turint omenyje tą diskreciją, kuri Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnio 2 dalyje, atrodo, yra suteikiama valstybėms narėms, kompetentingos valdžios institucijos, atsižvelgdamos į visas konkretaus atvejo aplinkybes, turi nuspręsti, ar ši nuostata turėtų būti taikoma ir ar dėl to atitinkamos išmokos turi būti laikomos suteiktomis kitoje valstybėje narėje.

7 — Atsižvelgdama į tai ji remiasi 2001 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Grzelczyk*, C-184/99, Rink. p. I-6193, 44 punktu ir 2005 m. kovo 15 d. Sprendimo *Bidar*, C-209/03, Rink. p. I-2119, 56 ir paskesniais punktais.

29. Austrijos vyriausybės nuomone, remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodyta informacija, yra neįmanoma nustatyti, ar G. Schwemmer yra bedarbė Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnio, aiškinamo kartu su šio reglamento I priedo I dalies E punktu, prasme, ar asmuo, vykdantis profesinę veiklą Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies b punkto i papunkčio prasme.

30. Vis dėlto Austrijos vyriausybė teigia, kad iš esmės Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnio 2 dalis yra taikytina nagrinėjamoje byloje, nes šia nuostata apskritai siekiama neleisti apversti kompetencijos valstybės narės, turinčios tik papildomą kompetenciją, nenaudai vien todėl, kad asmuo sąmoningai nepadavė prašymo dėl išmokos. Taigi nėra svarbu, ar G. Schwemmer buvęs vyras sąmoningai nepaduoda prašymo dėl vaikų išmokų ir ar tai darė siekdamas jai pakenkti.

31. Vis dėlto, kadangi toks aiškinimas, kaip pripažįsta Austrijos vyriausybė, lemtų ne visai tenkinantį rezultatą, reikėtų apsvarstyti, ar taisyklės, reglamentuojančios atvejus, kai teisės gauti išmokas sutampa, besąlygiškai taikomos tėvams, įforminusiems skyrybas arba separaciją. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje galima pagrįstai teigti, kad Reglamentas Nr. 1408/71 apskritai nėra taikomas, nes tėvas turi būti laikomas atsiskyręs nuo vaikų, taigi atitinkamai nebe šeimos narys

reglamento prasme. Dėl šios priežasties teisė gauti vaikų išmoką turi būti vertinama tik pagal gyvenamosios vietos valstybės narės teisės aktus.

32. Komisija pažymi, kad Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnio 2 dalis yra taikoma tik tuomet, jeigu įvykdytos šio reglamento 76 straipsnio 1 dalies sąlygos, t. y. jeigu gyvenamosios vietos valstybė narė šeimos išmokas moka darbinei veiklai tęsti. Kadangi G. Schwemmer nėra pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo pagal Reglamento Nr. 1408/71 I priedo I dalies E punktą ir todėl nepatenka į šio reglamento taikymo sritį *ratione materiae*, iš esmės šio reglamento 76 straipsnio 2 dalis G. Schwemmer nėra taikoma.

33. Bet kuriuo atveju, Komisijos teigimu, nėra jokio pagrindo, kuris pateisintų Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnio 2 dalies taikymą *mutatis mutandis*. Be to, atsižvelgdama į tai Komisija primena, kad pagal Teisingumo Teismo praktiką teisė gauti išmokas negali būti apribota, remiantis Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsniu, jeigu atitinkamoje valstybėje narėje išmokos nėra mokamos dėl to, kad netenkinamos visos šios valstybės narės teisės aktuose numatytos sąlygos tokioms išmokoms faktiškai gauti, pavyzdžiui, sąlyga, kad visų pirma turi būti pateiktas prašymas gauti tokias išmokas[8]. Nors šis principas buvo suformuluotas atvejams, kai prašymas nebuvo pateiktas gyvenamosios vietos valstybėje, jis taip pat turi būti taikomas, kai dėl išmokų nebuvo paduotas prašymas valstybėje, kur dirbama.

34. Toliau Komisija pažymi, kad pagal Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies a punktą teisė į vaikų išmoką sustabdoma tik jei šeimos išmokos gali būti mokamos valstybėje, kur dirbama. Jos nuomone, kadangi tėvas nepadavė prašymo dėl Šveicarijoje jam priklausančių šeimos išmokų mokėjimo ir kadangi atitinkamai įvykdyti ne visi reikalavimai, taikomi mokant tokias išmokas, valstybėje, kurioje dirbama, jam negali „būti mokamos“ jokios šeimos išmokos šios nuostatos prasme. Taigi teisės gauti išmokas taip pat negali sutapti.

35. Be to, Komisijos nuomone, nepanašu, kad Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies b punktas būtų aktualus, nes G. Schwemmer nevykdė nei profesinės, nei komercinės veiklos Vokietijoje.

36. Galiausiai Komisija teigia, kad Vokietijos valdžios institucijos galėtų išvengti situacijos, kai vaikų išmokų išlaidos tektų vien tik joms, pasinaudojusios Reglamento Nr. 1408/71 75 straipsnio 2 dalimi.

8 — 1984 m. lapkričio 13 d. Sprendimo *Salzano*, 191/83, Rink. p. 3741, 10 punktas; 1986 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Ferraioli*, 153/84, Rink. p. 1401, 15 punktas ir 1990 m. liepos 4 d. Sprendimo *Kracht*, C-117/89, Rink. p. I-2781, 18 punktas.

B — *Vertinimas*

37. Savo klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia įsitikinti, ar pagal taisykles, skirtas išvengti atvejų, kai teisės gauti išmokas sutampa, įtvirtintas Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnyje ir Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnyje, teisė į vaikų išmoką pagal valstybės narės, kurioje su atitinkamais vaikais gyvena vienas iš tėvų, teisės aktus gali būti (iš dalies) sustabdyta tokiomis aplinkybėmis, kaip prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, kai buvęs sutuoktinis, t. y. kitas iš šių vaikų tėvų, turėtų teisę į šeimos išmokas pagal valstybės, kurioje dirbama, teisės aktus, tačiau faktiškai negauna šių išmokų, nes sąmoningai dėl jų nepadavė prašymo.

38. Visų pirma iš karto reikėtų pažymėti, jog nėra ginčijama, kad nagrinėjama Vokietijos vaiko išmoka tenkina sąlygas, būtinas, siekiant ją pripažinti „šeimos išmokomis“ Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 1 dalies h punkto prasme[9]. Taigi reglamentas yra taikytinas nagrinėjamoje situacijoje *ratione materiae*.

39. Antra, kiek tai susiję su Reglamento Nr. 1408/71 taikymu *ratione personae*, bendrai sutariama, kad bet kuriuo atveju G. Schwemmer buvęs sutuoktinis Šveicarijoje, t. y. savo gyvenamosios vietos valstybėje, vykdo veiklą kaip „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo“ šio reglamento 1 straipsnio a punkto prasme.

40. Atitinkamai atžvelgiant į tai nėra būtina įsitikinti, ar ir G. Schwemmer gali būti laikoma pagal darbo sutartį dirbančiu asmeniu arba savarankiškai dirbančiu asmeniu Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnio, aiškinamo kartu su šio reglamento I priedo I dalies E punktu, prasme, nes pagal šio reglamento 2 straipsnį ir Teisingumo Teismo praktiką Reglamentas Nr. 1408/71 iš esmės taip pat apima situacijas, susijusias su šeimos nariais arba, kaip nagrinėjamu atveju, – pagal darbo sutartį dirbančių asmenų arba savarankiškai dirbančių asmenų buvusiais sutuoktiniais[10].

41. Šiuo požiūriu, kadangi Reglamentas Nr. 1408/71 taip pat apima šeimos situacijas įvykus skyryboms[11], priešingai Austrijos vyriausybės tvirtinimams, negalima konstatuoti, kad G. Schwemmer situacija galėtų būti laikoma visiškai vidaus situacija, nepatenkančia į reglamento taikymo sritį, remiantis tuo,

9 — Plg. šiame kontekste su 2008 m. gegužės 20 d. Sprendimu *Bosmann*, C-352/06, Rink. p. I-3827, kuris taip pat buvo susijęs Vokietijos vaikų išmokomis.

10 — Žr. šia prasme, be kitų, 1983 m. vasario 3 d. Sprendimo *Robards*, 149/82, Rink. p. 171, 15 punktą; 1998 m. kovo 5 d. Sprendimo *Kulzer*, C-194/96, Rink. p. I-895, 32 punktą ir 2002 m. vasario 5 d. Sprendimo *Humer*, C-255/99, Rink. p. I-1205, 42 punktą.

11 — Taip pat šiuo požiūriu žr. 2009 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Slanina*, C-363/08 (Rink. p. I-11111) 30 punktą.

kad atitinkamų vaikų tėvas yra išsiskyręs su G. Schwemmer ir atsiskyręs nuo savo vaikų.

42. Todėl reikėtų pažymėti, kad Reglamentas Nr. 1408/71 yra taikomas *ratione materiae* ir *ratione personae* tokioje situacijoje, kaip antai G. Schwemmer situacija, kurią toliau vertinsiu atsižvelgdamas į atitinkamas Reglamento Nr. 1408/71 ir Reglamento Nr. 574/72 nuostatas.

43. Kiek tai susiję su šeimos išmokomis, Reglamento Nr. 1408/71 73 straipsnyje numatyta, kad pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuriam taikomi valstybės narės A teisės aktai, už savo šeimos narius, gyvenančius valstybės narės B teritorijoje, turi teisę gauti šeimos išmokas, mokamas pagal valstybės A teisės aktų nuostatas, tartum jie gyventų valstybėje A. Konkretus šios nuostatos tikslas – garantuoti šeimos nariams, gyvenantiems kitoje valstybėje narėje, išskyrus valstybę narę A, šeimos išmokų, numatytų pagal taikytinus teisės aktus, suteikimą[12].

44. Atitinkamai, kaip nurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir kas šiame teisme nebuvo užginčyta, teisė į šeimos išmokas už G. Schwemmer vaikus pagal Reglamento Nr. 1408/71 73 straipsnį iš esmės kyla pagal Šveicarijos, t. y. valstybės, kurioje dirba jos buvęs sutuoktinis, teisės aktus.

45. Kita vertus, reikia pažymėti, kad Vokietijoje, kur gyvena su dviem savo vaikais, G. Schwemmer turi teisę į Vokietijos vaiko išmoką, nes pagal Vokietijos teisės aktus ši išmoka yra mokėtina tuo pagrindu, kad Vokietijoje gyvena abu tėvai ir suinteresuoti vaikai[13].

46. Taigi atsižvelgiant į tai, kad teisė į šeimos išmokas yra galima tiek pagal G. Schwemmer gyvenamosios vietos valstybės teisės aktus, tiek pagal valstybės, kurioje dirba ir gyvena jos buvęs sutuoktinis, teisės aktus, ginčas turėtų būti sprendžiamas atsižvelgiant į nuostatas, skirtas išvengti atvejų, kai teisės gauti išmokas sutampa, įtvirtintas Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnyje ir Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnyje.

12 — 1996 m. spalio 10 d. Sprendimo *Hoever ir Zachow*, C-245/94 ir C-312/94, Rink. p. I-4895, 32 punktas ir Sprendimo *Humer* (minėto 10 išnašoje) 39 punktas.

13 — Mano nuomone, šiuo požiūriu nėra svarbu, kaip posėdyje teigė Vokietijos vyriausybė, kad *EStG* 65 straipsnis atmeta bet kokią teisę į vaiko išmoką Vokietijoje, jeigu atitinkama išmoka gali būti mokama kitoje valstybėje narėje. Ši nuostata akivaizdžiai yra skirta spręsti kompetencijų koliziją arba, kalbant konkrečiai, – išvengti teisės gauti šeimos išmokas sutapimo. Ši nuostata yra Reglamento Nr. 1408/71 ir Reglamento Nr. 574/72 atitikmuo nacionalinėje teisėje ir, turint omenyje Bendrijos teisės viršenybę, turi būti aiškinama ir taikoma nepažeidžiant šių reglamentų. Jeigu priimtume Vokietijos vyriausybės pateiktus argumentus ir, norėdami nustatyti, ar G. Schwemmer apskritai turi teisę į vaikų išmokas pagal Vokietijos teisės aktus, atsižvelgtume į *EStG* 65 straipsnį, tai tam tikra prasme prilygtų minėto santykio tarp reglamentų ir nacionalinės teisės apvertimui aukštyn kojomis.

47. Šiuo požiūriu visų pirma reikėtų pastebėti, kad Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsniu siekiama išspręsti situacijas, kai dėl to, jog šeimos narys vykdo profesinę veiklą, teisė gauti šeimos išmokas pagal šio reglamento 73 straipsnį ir pagal šeimos nario gyvenamosios vietos valstybės teisės aktus sutampa[14].

48. Vis dėlto, kadangi aptariama Vokietijos vaiko išmoka priklauso tik nuo gyvenamosios vietos buvimo Vokietijoje ir nėra teikiama dėl profesinės veiklos vykdymo, Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnis nėra taikomas nagrinėjamoje byloje.

49. O Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnis taikomas, jei yra rizika, kad teisė gauti šeimos išmokas pagal Reglamento Nr. 1408/71 73 straipsnį ir pagal gyvenamosios vietos valstybės teisės aktus, kuri teikiama neatsižvelgiant į profesinės veiklos sąlygą, gali sutapti[15].

50. Vadinasi, panašu, kad nagrinėjamomis aplinkybėmis aktuali nuostata, skirta išvengti atvejų, kai teisės gauti išmokas sutampa, yra Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnis.

51. Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies a punkte konkrečiai nustatyta, kad jeigu gyvenamosios vietos valstybėje šeimos išmokos yra mokėtinos nepriklausomai nuo draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo sąlygų, teisė gauti tokias išmokas turi būti sustabdoma, kai išmokos yra mokėtinos pagal Reglamento Nr. 1408/71 73 straipsnį.

52. Atitinkamai pagal šią nuostatą pašalpos, mokėtinos valstybėje, kurioje dirbama, turi pirmenybę prieš pašalpas, mokėtinas gyvenamosios vietos valstybėje, todėl pastarosios yra sustabdomos[16].

53. Vis dėlto, jeigu asmuo, turintis teisę gauti nagrinėjamas šeimos išmokas, arba asmuo, kuriam jos mokamos, gyvenamosios vietos valstybėje narėje vykdo dar ir profesinę veiklą, Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies b punkto i papunkčiu pirmenybė pasikeičia pastarosios valstybės narės kompetencijos naudai, nes jame numatytas

14 — 2005 m. birželio 7 d. Sprendimo *Dodl ir Oberhollenzer*, C-543/03, Rink. p. I-5049, 53 punktas ir Sprendimo *Slanina* (minėto 11 išnašoje) 36 punktas.

15 — Plg. su Sprendimo *Dodl ir Oberhollenzer* (minėto 14 išnašoje) 54 punktu.

16 — Žr., be kitų, 1992 m. gruodžio 9 d. Sprendimo *McMenamin*, C-119/91, Rink. p. I-6393, 17 punktą.

teisės gauti išmokas sustabdymas valstybėje, kurioje dirbama, pagal Reglamento Nr. 1408/71 73 straipsnį[17].

54. Taigi darytina išvada, kad, kaip G. Schwemmer iš tiesų ir teigė byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme, jeigu būtų nustatyta, kad G. Schwemmer Vokietijoje, t. y. gyvenamosios vietos valstybėje, vykdė profesinę veiklą Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies b punkto i papunkčio prasme, ji bet kuriuo atveju turėtų teisę į visą Vokietijos vaikų išmoką.

55. Vis dėlto remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo išvadomis taip nėra, o pagrindinė priežastis – G. Schwemmer negali būti laikoma „pagal darbo sutartį dirbančiu asmeniu“ arba „savarankiškai dirbančiu asmeniu“ Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnio, aiškinamo kartu su šio reglamento I priedo I dalies E punktu, prasme, nes ji nebuvo draudžiama privalomuoju draudimu, taigi neatitinka vieno iš šiame priede Vokietijos atžvilgiu nustatytų reikalavimų.

56. Šiuo požiūriu posėdyje Teisingumo Teisme buvo iškeltas klausimas, ar, priešingai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo padarytai prielaidai, G. Schwemmer (atsižvelgiant į jos savarankišką darbo veiklą namų ekonomijos, ūkvedystės ir valymo paslaugų sektoriuje 2005 m. ir darbą ne visą darbo dieną nuo 2006 m.) galėtų būti laikoma vykdančia profesinę veiklą Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies b punkto i papunkčio prasme, tačiau tuo pat metu nebūti „pagal darbo sutartį dirbančiu asmeniu“ arba „savarankiškai dirbančiu asmeniu“ Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnio, aiškinamo kartu su šio reglamento I priedo I dalies E punktu, prasme.

57. Vis dėlto manau, kad Teisingumo Teismas negali išspręsti nagrinėjamoje byloje keliamų klausimų paprasčiausiai remdamasis tokia hipoteze. Net jeigu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas peržiūrėtų savo atliktą sąvokos „profesinė veikla“, vartojamos Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktyje, aiškinimą, jis vis tiek turėtų nustatyti, ar šios sąlygos iš tiesų įvykdytos G. Schwemmer atveju. Be to, atsižvelgiant į atsakymą, kurį, mano nuomone, reikėtų pateikti į klausimus, dėl kurių pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą, nemanyčiau, kad yra būtina nagrinėti šį klausimą[18].

58. Taigi, remiantis prielaida, kad G. Schwemmer nevykdė jokios profesinės veiklos Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies b punkto i papunkčio prasme, reikėtų išnagrinėti, ar pagal šio reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punktą vaikų išmokos, mokėtinos gyvenamosios vietos valstybėje narėje, turi būti sustabdytos konkrečiomis prašymą priimti prejudicinį sprendimą

17 — Žr., be kitų, Sprendimo *McMenamin* (minėto 16 išnašoje) 17 punktą ir Sprendimo *Bosmann* (minėto 9 išnašoje) 22 punktą.

18 — Žr. šios išvados 65 punktą.

pateikusio teismo nagrinėjamomis aplinkybėmis, kai buvęs sutuoktinis pagal Reglamento Nr. 1408/71 73 straipsnį turi teisę į panašias šeimos išmokas valstybėje, kurioje dirba, tačiau šios išmokos faktiškai nėra mokamos, nes dėl jų nebuvo paduotas prašymas.

59. Šiuo požiūriu reikėtų pažymėti, kad sprendimuose *Salzano*[19], *Ferraioli*[20] ir *Kracht*[21] Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę apsvarstyti priešingą atvejį, t. y. klausimą, ar pašalpos, mokėtinos valstybėje, kurioje dirbama, pagal Reglamento Nr. 1408/71 73 straipsnį turi būti sustabdytos, kai nebuvo paduotas prašymas dėl atitinkamų pašalpų, mokėtinų gyvenamosios vietos valstybėje narėje, ir atitinkamai šios pašalpos nebuvo išmokėtos. Teisingumo Teismas konstatavo, kad kompetentingoje valstybėje narėje (aptariamais atvejais – valstybėje, kurioje buvo dirbama) pašalpos neturi būti sustabdytos, jeigu kitoje atitinkamoje valstybėje narėje jos nebuvo išmokėtos tuo pagrindu, kad netenkinamos visos šios valstybės narės teisės aktuose numatytos sąlygos tokioms pašalpoms faktiškai gauti, įskaitant sąlygą, kad visų pirma turi būti pateiktas prašymas gauti tokias pašalpas[22].

60. Taigi šiuose sprendimuose Teisingumo Teismas toliau rėmėsi principu, kad teisės, priklausančios pagal Reglamento Nr. 1408/71 73 straipsnį, turi būti sustabdytos tik tuomet, jeigu pašalpos yra faktiškai išmokėtos gyvenamosios vietos valstybėje[23]. Nors šis požiūris buvo priimtas, kalbant apie išmokų, kurioms taikomas Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnis, sutapimą, mano nuomone, nėra priežasčių, dėl kurių jis taip pat negalėtų būti pritaikytas ir čia, kai situaciją reglamentuoja Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktis ir kai teisė gauti pašalpas suteikta valstybėje, kurioje dirbama, tačiau šios pašalpos faktiškai nebuvo išmokėtos, nes dėl jų nebuvo paduotas prašymas.

61. Reikia pripažinti, kad pasibaigus minėtoms byloms reikšmingiems laikotarpiams Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnis buvo iš dalies pakeistas, ir į jį įtraukta nauja antroji dalis, pagal kurią valstybei narei, kur dirbama, leidžiama sustabdyti teisę į šeimos išmokas, jeigu gyvenamosios vietos valstybėje narėje išmokų skirti neprašoma ir atitinkamai jos šioje valstybėje narėje nėra mokamos.

19 — Minėtas 8 išnašoje.

20 — Minėtas 8 išnašoje.

21 — Minėtas 8 išnašoje.

22 — Šiuo požiūriu žr. Sprendimą *Salzano* (minėtą 8 išnašoje); Sprendimo *Ferraioli* (minėto 8 išnašoje) 14 punktą ir Sprendimo *Kracht* (minėto 8 išnašoje) 11 ir 18 punktus.

23 — Žr. taip pat Sprendimo *McMenamin* (minėto 16 išnašoje) 26 punktą.

62. Tačiau Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies a punkto atveju tokia taisyklė nebuvo priimta. Atsižvelgiant į tai reikėtų pažymėti, kad Sprendime *Kracht* Teisingumo Teismas atsisakė iš naujo apsvarstyti minėtą teismo praktiką, atsižvelgiant į naują Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnio redakciją, nors jau buvo priimta (nors dar netaikoma) nauja antroji dalis. Teisingumo Teismas, be kita ko, pažymėjo, kad jo ankstesnis šio reglamento 76 straipsnio aiškinimas atitinka Sutarties tikslą įtvirtinti laisvą darbuotojų judėjimą[24]. Be to, Teisingumo Teismas atmetė argumentus, panašius į tuos, kurie pateikti nagrinėjamoje byloje, pagal kuriuos reikia pašalinti bet kokią asmenų, turinčių teisę į išmoką, galimybę pasirinkti (arba pakeisti finansinės naštos pasidalijimą tarp atitinkamų valstybių narių)[25].

63. Taigi panašu, kad tokiomis aplinkybėmis nebūtų pagrįsta taisyklę, įtvirtintą Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnyje, pagal analogiją taikyti mūsų nagrinėjamai nuostatai, t. y. Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies a punktui[26].

64. Galiausiai, požiūris, pagal kurį tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos, teisė į išmokas gyvenamosios vietos valstybėje narėje nebūtų sustabdyta, atitinka nusistovėjusią teismo praktiką, pagal kurią taisyklė, skirta išvengti atvejų, kai teisės gauti išmokas sutampa (pavyzdžiui, Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies a punktas), neturėtų būti taikoma taip, kad atitinkami asmenys be jokios priežasties netektų valstybės narės teisės aktuose jiems suteiktos teisės į išmokas[27].

65. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, atsakymas į nacionalinio teismo pateiktus klausimus turėtų būti toks, jog Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnis ir Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad teisė į vaiko išmoką, mokėtiną pagal valstybės narės, kur su atitinkamais vaikais gyvena vienas iš tėvų, teisės aktus, nėra sustabdoma tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, kai buvęs sutuoktinis, t. y. kitas iš šių vaikų tėvų, pagal Reglamento Nr. 1408/71 73 straipsnį turėtų teisę į šeimos išmokas pagal valstybės, kurioje dirbama, teisės aktus, tačiau faktiškai negauna šių išmokų, nes dėl jų nepadavė prašymo.

24 — Žr. Sprendimo *Kracht* (minėto 8 išnašoje) 12–14 punktus.

25 — Žr. Sprendimo *Kracht* (minėto 8 išnašoje) 12 ir 13 punktus.

26 — Panašiai nesu įsitikinęs, kad Reglamento Nr. 1408/71 75 straipsnio 2 dalį, reglamentuojančią situaciją, kai asmuo, faktiškai globojantis atitinkamus šeimos narius, šeimos išmokomis „nesinaudoja“ šiems šeimos nariams išlaikyti, būtų galima pagal analogiją taikyti tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos, kai dėl aptariamų šeimos išmokų nebuvo paduotas prašymas ir atitinkamai jos nebuvo gautos.

27 — Šiuo požiūriu žr. 1981 m. vasario 19 d. Sprendimo *Beeck*, 104/80, Rink. p. 503, 12 punktą.

V — Išvada

66. Dėl išdėstytų priežasčių siūlau į klausimus, dėl kurių *Bundesfinanzhof* pateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą, atsakyti taip:

1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97, 76 straipsnis ir 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 574/72, nustatančio Reglamento Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką, iš dalies pakeisto Reglamentu (EB) Nr. 647/2005, 10 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad teisė į vaiko, mokėtiną pagal valstybės narės, kurioje su atitinkamais vaikais gyvena vienas iš tėvų, teisės aktus nėra sustabdoma tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, kai buvęs sutuoktinis, t. y. kitas iš šių vaikų tėvų, pagal Reglamento Nr. 1408/71 73 straipsnį turėtų teisę į šeimos išmokas pagal valstybės, kurioje dirbama, teisės aktus, tačiau faktiškai negauna šių išmokų, nes dėl jų nepadavė prašymo.